

Hussein al-Tae sd

Kirjallinen kysymys ulkosuomalaisten omasta vaalipiiristä

Eduskunnan puhemiehelle

Ulkomailla asuvia Suomen kansalaisia on tällä hetkellä jo satojatuhansia. Ulkosuomalaisten määrä on kasvussa koko ajan. Heidän äänestysaktiivisuutensa eduskuntavaaleissa on ollut erittäin heikko. Vuonna 2017 ulkosuomalaisten äänestysmahdollisuuksia parannettiin vaalilakiin lisättyä kirjeäänestysmahdollisuudella.

Ulkosuomalainen merkitään äänioikeutetuksi siihen kuntaan, joka viimeksi oli hänen kotikuntansa Suomessa. Jos ulkosuomalaisella ei ole ollut kotikuntaa Suomessa, väestökirjanpitokunta määrittää äidin, isän tai puolison kotikunnan tai väestökirjanpitokunnan mukaan. Jos tällaista ei ole tiedossa tai olemassa tai se on esimerkiksi kuntaliitosten myötä hävinnyt, vaalipiiriksi merkitään Helsinki.

Tällä on selvä vaikutus ulkosuomalaisten äänestysaktiivisuuteen. Moni heistä ei identifioitu siihen alueeseen, jossa on äänioikeutettu. Opiskelijan vuoksi kirjansa muulle paikkakunnalle muuttanut joutuu äänestämään siinä kunnassa ja sen vaalipiirin ehdokkaita, jossa on ollut opiskelijan ajan kirjoilla.

Ulkosuomalaisten äänestysaktiivisuuden parantamiseksi on ehdotettu omaa vaalipiiriä. Ulkokansalaisten omia vaalipiirejä on käytössä esimerkiksi Ranskassa ja Italiassa sekä myös muualla maailmassa, ja niistä on hyviä kokemuksia. Puolassa kaikki ulkokansalaiset on upotettu yhteen pääkaupungin vaalipiiriin.

Ulkosuomalaisten omalla vaalipiirillä olisi demokratiaa parantavia vaikutuksia, kun ulkosuomalaisten poliittinen edustus vahvistuisi: paitsi että puolueiden olisi helpompi nimetä ns. ulkosuomalaisedustajaehdokkaista niin myös äänestäjien äänestäminen helpottuisi, kun oma vaalipiiri ja keskusvaalilautakunnan osoite olisivat helpommin tiedossa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, että ulkosuomalaisten osallistumista vaaleihin pystyttäisiin parantamaan ja

mihin keinoihin hallitus ryhtyy, että ulkosuomalaisille määritettäisiin yksi tai useampi oma vaalipiiri mahdollisimman pian?

Kirjallinen kysymys KK 822/2022 vp

Helsingissä 10.3.2023

Hussein al-Tae sd